

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2905/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 73.Pf.630.509/2024/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Dr. Kocsis Borbála Andrea Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kocsis Borbála Andrea ügyvéd) által képviselt indítványozó a Fővárosi Törvényszék 73.Pf.630.509/2024/5. számú ítélete ellen – a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB) 13.P.51.790/2023/11-1. számú ítéletére is kiterjedően – terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: btv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz. A panaszbeadvány a támadott bírói döntést az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével tartotta ellentétesnek. Az indítványozó az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján kérte továbbá az Alkotmánybíróságot, hogy hívja fel a PKKB-t a támadott döntés végrehajtásának felfüggesztésére.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszról és az ügyben hozott bírói döntésekről megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy (végrehajtás megszüntetése) tárgya egy deviza alapú hitelszerződésből fakadó jogvita volt, melynek lényege az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] 2.1. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az indítványozó (perbeli felperes) mint adós 2007. július 5. napján kötött hitelszerződést az alperes jogelődjével, egy Zrt.-vel, aki a követelést 2018. október 16-i hatállyal az alperesre engedményezte. Erről az alperes 2018. október 25. napján kelt értesítővel értesítette a felperest. Ez az értesítő a felperes lakcímeként egy budapesti lakcímet tüntet fel.
- [4] Ezt követően az alperes 2022. június 16. napján közjegyzői eljárás keretén belül fizetési meghagyás kibocsátását kérte a felperessel szemben. Közjegyzői iroda által kibocsátott, 2022. június 20. napján kelt fizetési meghagyás a 2007. július 5. és 2012. október 10. közötti időszakra vetítetten tőke összeg és járulékai, valamint az eljárási

költségek alperes általi megfizetésére vonatkozott. A fizetési meghagyás – kézbesítési fikció által – 2022. szeptember 6. napján jogerőre emelkedett. Erre nézve egy másik közjegyzői iroda 2022. szeptember 15. napján állított ki jogerősítési záradékot és ugyanez a közjegyzői iroda a végrehajtható követelés kapcsán 2022. október 24. napján végrehajtási lapot állított ki, melynek alapján a végrehajtói iroda előtt, 2022. október 26. napján végrehajtási eljárás indult.

- [5] Felperes a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 41. § (1) bekezdése szerinti előzetes eljárást kezdeményezett az eljáró végrehajtónál a követelés elévülésére hivatkozva, amely állítását azonban az alperes nem ismerte el. Erre tekintettel a felperes a bíróságra a 2023. szeptember 1. napján érkezett keresetlevelével az alperessel szemben a végrehajtás megszüntetése iránt keresetet indított.
- [6] Az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság a 13.P.51.790/2023/11-1. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Egyebek között hivatkozott a Kúria Pfv.20.049/2023/6. számú precedensképes határozatára, amely szerint a törvény különbséget tesz a záradékkal és a végrehajtási lappal indult eljárások között. Az utóbbinál a végrehajtás megszüntetése iránti perben felhozható hivatkozások köre szűkebb, azokra a tényekre vonatkozhat, amelyek olyan időben következtek be, hogy a végrehajtandó határozat hozatalát megelőző eljárásban nem voltak bejelenthetőek; a végrehajtási lap kibocsátását megelőzően a bíróság peres eljárást folytat, illetve fizetési meghagyás kibocsátásra kerül sor, ahol az adósnak módjában áll teljeskörű védekezést – a fizetési meghagyással szemben ellentmondást – előterjeszteni.
- [7] 2.2. Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az indítványozó fellebbezéssel élt. Fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a Pp. 528. § (1) bekezdés a) pontja alapján a végrehajtás megszüntetését kérte, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [8] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 73.Pf.630.509/2024/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és annak jogi indokaival, így a Kúria Pfv.20049/2023/6. számú határozatában foglalt jogi érveléssel is.
- [9] 3. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybírósághoz. A panaszbeadvány a támadott bírói döntéseket az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével tartotta ellentétesnek. Az indítványozó a panaszbeadványát az Alkotmánybíróság főtíkára felhívására kiegészítette.
- [10] A pertörténeti előzmények ismertetését követően az indítványozó utalt arra, hogy a bíróságok a tisztességes eljáráshoz való alapjoga sérelmével jutottak arra a következtetésre, hogy a követelés vitatását a végrehajtás megszüntetési iránti perben már nincs mód előadni. Idézte az Alkotmánybíróság több határozatát, hivatkozott a

Kúria jogelemző csoportja 2016-os vizsgálatára. Előadta, hogy a releváns iratok (engedményezési értesítő, felszólítások, fizetési meghagyás, a fizetési meghagyás jogerősítési záradéka és a végrehajtási lap) nem a felperes aktuális lakcímeire lettek kézbesítve, így felperes nem volt abban a helyzetben, hogy a követelés elévülésére való hivatkozással fizetési meghagyásnak ellentmondjon, majd perben terjessze elő az elévülési kifogását. A bíróságok eljárása nélkülözötte a szükséges eljárásjogi garanciákat, a jogszabályban foglalt rendelkezés helyett kizárólagosan a bírói gyakorlatra alapította eljárását, majd döntését, és mindezen tevékenysége során indokolási kötelezettségének sem tett eleget megfelelően, azzal, hogy mindezen körülményekre nem tért ki. Az Abtv. 29. §-a szerinti feltételek teljesülése körében azzal érvel a panasz, hogy a bíróságok a Kúria határozatára hivatkozva rossz gyakorlatot valósítanak meg azzal, hogy valamennyi olyan ügyben, ahol az adós önhibáján kívüli okból fakadóan ellentmondás híján jogerőre emelkedett fizetési meghagyás alapján folyik elévült, vagy megszűnt követelés érvényesítésére végrehajtás az adós ellen, kizárják a Pp. 528. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése iránti per alkalmazását a kereset elutasításával. Tekintettel arra, hogy ez a probléma a követeléskezelők joggal való visszaélésre alkalmas gyakorlata okán rendkívül nagyszámú adóst is érinthet, illetve az ezen adósok számára nyitva álló egyéb rendkívüli jogorvoslati lehetőség(ek) nem alkalmas(ak) az ilyen típusú végrehajtási eljárások visszafordítására, a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőséggel bír. Ha – mint ahogy az a jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet(ek) esetében is történt – az eljáró bíróság egy egyedi ügyben kizárólag egy precedensértékű ítélet alapján, de a tények vizsgálata nélkül dönt, az eljárásban résztvevő fél tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos jogai oly módon sérülnek, mintha az eljárás lefolytatása meg sem történt volna, hiszen a bíróság a tényállás feltárása nélkül a jogsértő állapotot ezzel kizárólag konzerválja, de valódi igazságszolgáltatást nem végez.

- [11] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [12] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.

- [13] 5. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel az alapeljárásban felperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozott – megjelölve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését –, továbbá a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [14] 6. Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek csak részben tesz eleget. Tartalmazza: *a)* a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 27. § (1) bekezdés]; *b)* az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét; *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést; *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [XXVIII. cikk (1) bekezdés]; valamint *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a Fővárosi Törvényszék ítéletét.
- [15] Nem felel meg azonban az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontjának, amely szerint az indítványnak tartalmaznia kell megfelelő indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [16] Az indítványozó ugyan több alkotmánybírói határozatból is idézett, tartalmilag azonban valamennyi okfejtése a számára kedvezőtlen ítélet kritizálására, a bíróság jogértelmezésének a cáfolatára irányult {hasonlóan lásd: 3332/2024. (VII. 29.) AB végzés, Indokolás [39]}. Az indítványozó nem értett egyet azzal, ahogyan a bíróság a követelés elévülésére vonatkozó előadása figyelembe vételének a konkrét esetben felmerült eljárási, jogi feltételeit – a jelen esetben és tényállás mellett – értékelte a végrehajtás megszüntetése iránt indított perben.
- [17] Az Alkotmánybíróság azonban emlékeztet rá, hogy ezekre a kérdésekre az első- és másodfokú bíróság részletesen megindokolt és jogszabályi rendelkezésekkel alátámasztott döntései tartalmazzák a válaszokat {a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítélete (Indokolás [18]-[39] bekezdései), a Fővárosi Törvényszék ítélete (Indokolás [18]-[20] bekezdései)}.
- [18] A benyújtott alkotmányjogi panasz így valójában az ügyben hozott, és az indítványozó által rá nézve kedvezőtlennek tartott bírói döntések tartalmi, törvényességi, szakjogi és nem alkotmányossági kritikája. Az Alkotmánybíróságnak kizárólag arra van hatásköre, hogy alkotmányossági szempontból vizsgálja felül az eléje tárt bírói döntést, és kiküszöbölje az azt érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet {3152/2019. (VI. 26.) AB végzés, Indokolás [21]}.

[19] 7. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltakra, visszautasította, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján.

Budapest, 2025. április 29.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró